

Istungidokument

A8-0366/2015

15.12.2015

RAPORT

oskuste arendamise poliitika kohta noorte töötuse vastu võitlemiseks
(2015/2088(INI))

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Raportöör: Marek Plura

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	17
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS	18
VASTUTAVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS	26
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	27

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

oskuste arendamise poliitika kohta noorte töötuse vastu võitlemiseks (2015/2088(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 165 ja 166,
- võttes arvesse oma 6. juuli 2010. aasta resolutsiooni noorte tööturule juurdepääsu soodustamise ning praktika, internatuuri ja väljaõppeperioodi staatuse tugevdamise kohta¹,
- võttes arvesse nõukogu soovitusi noortegarantii loomise kohta,
- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni noortegarantii kohta²,
- võttes arvesse oma 15. aprilli 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu võimaluste kohta aidata kaasa ettevõtjatele, ettevõtetele ja idufirmadele uute töökohtade loomiseks soodsa keskkonna kujundamisele³,
- võttes arvesse oma 22. oktoobri 2014. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2014. aasta prioriteetide rakendamise kohta⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitusi võtmepädevuste kohta elukestvas õppes⁵,
- võttes arvesse nõukogu soovitusi praktika kvaliteediraamistiku kohta ja Euroopa Parlamendi 2. juuli 2015. aasta kirjalikult vastatavat küsimust, mis käsitles nõukogu soovitusi praktika kvaliteediraamistiku kohta,
- võttes arvesse nõukogu 2015. aasta aprilli järeldusi, milles käsitletakse valdkondadevahelise poliitilise koostöö tõhustamist noorte ees seisvate sotsiaal-majanduslike väljakutsete tulemuslikuks käsitlemiseks⁶,
- võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste komitee poolt vastu võetud loetelu küsimustest seoses Euroopa Liidu esialgse aruandega⁷,
- võttes arvesse Cedefopi 2013. aasta juuni märgukirja „Roads to recovery: three skill and labour market scenarios for 2025”,

¹ ELT C 351 E, 2.12.2011, lk 29.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0016.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0394.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0038.

⁵ ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.

⁶ ELT C 88, 27.3.2014, lk 1.

⁷ CRPD/C/EU/Q/1

- võttes arvesse Cedefopi 2014. aasta märtsi märgukirja „Skill mismatch: more than meets the eye”,
 - võttes arvesse Cedefopi 2014. aasta novembri uuringut „The validation challenge: how close is Europe to recognising all learning?”,
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitlev kuues aruanne: investeerimine töökohtadesse ja majanduskasvu” (COM(2014)0473),
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020: Uued sammud tõketeta Euroopa suunas” (COM(2010)0636),
 - võttes arvesse komisjoni 2015. aasta aprilli aruannet „Piloting Youth Guarantee partnerships on the ground – A summary report of key achievements and lessons from the European Parliament Preparatory Action on the Youth Guarantee”,
 - võttes arvesse Eurofoundi 2015. aasta aruannet „Youth entrepreneurship in Europe: values, attitudes, policies”,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006, eriti selle IV peatükki „Noorte tööhõive algatus”¹,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust (A8-0366/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Liidus on hetkel 4,5 miljonit töötut 15–24-aastast noort ja rohkem kui 7 miljonit 15–24-aastast mittetöötavat ja mitteõppivat noort;
 - B. arvestades, et 2014. aasta lõpus oli töötuse määr kogu ELis 9,9% ja noorte töötuse määr oli sellest näitajast üle kahe korra kõrgem, 21,4%;
 - C. arvestades, et kriis on tabanud noori eriti rängalt;
 - D. arvestades, et olemasolevate töökohtade jaoks vajalike oskuste puudumine ning hariduse ja koolituse mittevastavus on noorte töötust põhjustavad olulised tegurid; arvestades, et kuigi noored on eelmistest põlvkondadest haritumad ja suuremate oskustega, seisavad nad ELi ja siseriiklikele standarditele vastavate kvaliteetsete töökohtade saamisel jätkuvalt silmitsi suurte struktuursete tõketega; tuletab meelde, et noorte tööhõive kriisi on võimalik lahendada ainult tõhusate ja jätkusuutlike kvaliteetsete töökohtade loomisega Euroopas;
 - E. arvestades, et viivitused tööturule sisenemisel ja pikaajaline töötus avaldavad negatiivset mõju ametialase edasijõudmise väljavaadetele, töötasule, tervisele ja

¹ ELT L 347, 20.12.2013, lk 470.

sotsiaalsele liikuvusele;

- F. arvestades, et noored on Euroopa majanduse rikkus ja nad peaksid pühenduma tööturul otsitavate oskuste omandamisele, nähes ette nende tulevase vajadusi;
- G. arvestades, et noored jagunevad kolme suurde rühma, milleks on õpilased, töötajad ja töötud, ning iga nimetatud rühma puhul tuleb kasutada erinevat poliitilist lähenemisviisi, et tagada nende rühmade liikmete integreerimine tööturule, mis tähendab seda, et noortel õpilastel peavad olema tööturu jaoks vajalikud oskused, noored töötajad peavad kogu töötamise ajal ajakohastama oma oskusi ja osalema koolitustel, ning mis puutub noortesse töötutesse, tuleb siinkohal teha vahet aktiivsete tööotsijate ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte vahel;
- H. arvestades, et tuleb teha kõik võimalik, et haridussüsteem valmistaks nõuetekohaselt õpilased tööks ette ning et oleks tagatud haridussüsteemi ja sotsiaalteenuste esindajate ning vajaduse korral tööandjate ja õppijate tihe koostöö;
- I. arvestades, et koolituse ja hariduse kavandamine muutub oluliselt paremaks, kui otsustusprotsessidesse kaasatakse üliõpilas- ja noorteorganisatsioonid ning see vastab paremini ühiskonna ja tööturu ning oskustega seotud vajadustele;
- J. arvestades, et ebasoodsamas olukorras olevad inimesed, keda diskrimineeritakse ja kes on haavatavad, võivad kõrvale jääda võimalusest oma andeid, võimeid ja oskusi arendada, kui hariduses, tööhõives ja sotsiaalpoliitikas ei võeta arvesse sotsiaalset mõõdet; arvestades, et haridussektorile tuleks eraldada piisavalt rahalisi vahendeid;
- K. arvestades, et tööandjate, tööturuasutuste ja muude asjaomaste sidusrühmade toel rakendatav mõjus haridus- ja koolitus- ning oskuste arendamisele suunatud poliitika aitaks noorte töötust vähendada;
- L. arvestades, et töölevõtjatele, personalijuhtidele, tööturuasutustele, tööandjatele ja haridussektorile on vaja pakkuda asjakohast väljaõpet;
- M. arvestades, et 2008. aasta finantskriis tekitas lisaprobleeme seoses noorte juurdepääsuga tööturule, arvestades, et noored on majanduskliima suhtes üldise töötusega võrreldes tundlikumad, kuna neil on tavaliselt vähem kogemusi;
- N. arvestades, et mikro- ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad on ELi kõige olulisemad tööhõive tekitajad, annavad rohkem kui 80% kõigist töökohtadest ja on olnud paljudes keskkonnasäästlikes sektorites suunanäitajateks, kuid võivad vajaminevate oskuste ettenägemisel ja tööhõivepotentsiaali ärakasutamisel kokku puutuda oluliste raskustega;
- O. arvestades, et noorte ettevõtlus võib aidata vähendada noorte töötust ning hariduse ja koolituse kaudu võib see edendada noorte tööalast konkurentsivõimet;
- P. arvestades, et praktika ja õpipoisiõppe programmide tulemused on sõltuvalt nende omadustest liidus erinevad;
- Q. arvestades, et noortegarantii on tõhusa rakendamise korral laiahaardeline käsitlus, mille

eesmärgiks on aidata noortel edukalt üle minna tööturule või kvaliteetset haridust omandama, nagu on näidanud Euroopa Parlamendi noortegarantiiga seotud ettevalmistava tegevuse saavutused;

- R. arvestades, et noortegarantii edukaks rakendamiseks on hädavajalik hinnata noorte reaalseid ametialaseid vajadusi ja tulevikus tegelikult töökohti loovaid sektoreid, nagu sotsiaal- ja roheline majandus, ning kõike seda pidevalt ja hoolikalt jälgida, mitte ainult projektide, vaid ka tööd pakkuvate ametiasutuste tasemel, ning korrapäraselt esitada aruandeid noorte töötusega võitlemisel võetud meetmete edusammude kohta;
- S. arvestades, et noorte tööhõive algatus on oluline vahend sihipärase toetuse osutamiseks mittetöötavatele ja mitteõppivatele noortele;

Koostöö, osalemine, partnerlussuhted

1. märgib, et individuaalsete oskuste arendamine ning teadmiste ja oskuste levitamine on üks peamisi tervikliku tööhõive- ja sotsiaalpoliitika elemente ning see võimaldab luua pikaajalist majanduskasvu, soodustada Euroopa konkurentsivõimet, võidelda töötuse vastu ja ehitada üles kaasavama Euroopa ühiskonna, kui oskuste arendamise poliitikas tunnistatakse töötute noorte mitmekihilisi vajadusi ja võimeid; tuletab meelde, et oskuste arendamine ei anna tulemust, kui paralleelselt ei tegeleta töökohtade loomise ja nõuetekohase sotsiaalkaitsega;
2. rõhutab, et uue hoo andmine töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeeringute edendamisele on komisjoni oluline prioriteet ja et oma 2015. aasta tööprogrammis võttis komisjon endale kohustuse teha praktilisi algatusi, et edendada integratsiooni ja tööalast konkurentsivõimet tööturul, võttes eelkõige meetmeid liikmesriikide toetamiseks noorte tööerakendamisel; kordab, et Euroopa Parlament on pakkunud korrapäraselt välja erinevaid lahendusi, milles rõhutatakse, et noorte tööhõive, haridus ja koolitus peaksid olema Euroopa jaoks üks olulisemaid poliitilisi prioriteete;
3. tuletab meelde, et noorte inimeste, asjaomaste sidusrühmade, organisatsioonide ja sotsiaalpartnerite kaasamine noorte tööhõivet ELi, riiklikul ja kohalikul tasandil toetavate asjakohaste algatuste väljatöötamise, rakendamise, järelevalve ja hindamise edendamisse on väga suure tähtsusega;
4. tuletab meelde, et Euroopas on ühelt poolt 24 miljonit töötut, sealhulgas 7,5 miljonit mittetöötavat ja mitteõppivat noort, ning teiselt poolt on 2 miljonit vaba töökohta; märgib, et tööta on palju üle kvalifitseeritud noori, kelle oskused ei vasta tööturu nõudmistele; rõhutab seepärast vajadust luua kohalike omavalitsuste, nii peavoolu kui ka spetsialiseerunud haridus- ja tööturuasutuste, sotsiaalpartnerite ning äriühingute vahel tugevad partnerlussuhted, et toetada lühiajaliste ja keskmise pikkusega jätkusuutlike, kaasavate ja kvaliteetsete piirkondlike tööhõivestrateegiatega ja tegevuskavade loomist, rakendamist ja järelevalvet; nõuab tihedamat ja struktureeritud koostööd ning suhtlust koolide ja kutseharidusasutuste, riigiasutuste, ettevõtjate ja kodanikuühiskonna vahel ning eelkõige üliõpilas- ja noorteorganisatsioonidega, eesmärgiga viia oskused tööturu vajadustega paremini vastavusse, sealhulgas teise võimaluse pakkumise kaudu, et maksimeerida hariduse ja koolituse kvaliteeti; rõhutab, et parem koostöö on ka noortegarantii tõhusaks rakendamiseks ülimalt oluline;

5. kiidab heaks komisjoni kavandatud vahendid oskuste arendamiseks ja oskuste vajaduste prognoosi; rõhutab, et oskuste arendamine peaks ergutama loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna oskuste arendamist, mis on majanduses väga kasulikud; rõhutab siiski, et vaja on ambitsioonikamaid meetmeid ja investeeringuid; on veendunud, et tulevaste vajalike oskuste prognoosimiseks on vaja kõigil tasanditel tugevalt kaasata kõik tööturu sidusrühmad;
6. kutsub liikmesriike, piirkondlikke omavalitsusi ning kohalikke asutusi üles kaasama sotsiaalpartnereid ja koolitajaid ning kohandama ja rakendama oskuste arendamise ja prognoosimise strateegiaid, mille eesmärk on üldoskuste, valdkondlike oskuste ja kutsealapõhiste oskuste parandamine; rõhutab ühtlasi haridusasutuste, ettevõtjate, sotsiaalpartnerite ja ametiasutuste vahelise usalduse ja partnerluse tähtsust;
7. rõhutab kõrgharidusasutuste rolli lõpetajate selliste oskuste ja pädevuste arendamisel, mis on olulised tööturul hakkama saamiseks;
8. rõhutab pädevate ja toetavate õpetajate ning koolitajate hädavajalikku rolli, et vähendada varajast koolist lahkumist, eriti vähem arenenud piirkondades, ning suurendada noorte inimeste tööalast konkurentsivõimet; rõhutab, et koolid, õppeasutused, kohalikud omavalitsused ja hariduspoliitika peavad õpetajaid paremini toetama, nt niisuguste uute oskuste tõhusama ja ajakohasema õpetamise kaudu nagu ettevõtlus- ja IKT-oskused, ning vastastikuse õppe edendamise ja parimate tavade vahetamise, koolitusvõimalustele lihtsama juurdepääsu andmise ning täiustatud järjepideva kutsehariduse ja -koolituse süsteemi kaudu; toonitab sellega seoses, kui tähtis on õpetajate jaoks investeerimine elukestvasse õppesse; on kindlalt vastu hariduseelarve mis tahes kärbetele, eriti koos stipendiumite ja toetuste vähendamise ning õppetasude tõstmisega;
9. julgustab integreerima uusi õppe- ja koolitusmeetodeid, mille õpetajad on välja töötanud õpilaste konkreetsetest vajadustest lähtuvalt;
10. rõhutab, et hariduse ja kutseõppe pakkujad ning ettevõtjad peaksid tegema koostööd, et töötada välja kvalifikatsiooni tõendavad diplomid, mis kajastavad täpselt kõrgkooli lõpetanute tegelikke, kogu elu jooksul omandatud oskusi;
11. rõhutab, kui oluline on kaasata noored, innovaatilised tööandjad püsivasse dialoogi koolide ja tööandjate vahel eesmärgiga sobitada haridus ja erialane ettevalmistus paremini tööturu vajadustega; tunneb heameelt mentorlusprogrammide üle ja rõhutab nende olulisust noorte tööalasel eneseteostusel;
12. rõhutab haldussuutlikkuse ja toimivate tööhõiveteenistuste tähtsust; nõuab partnerluspõhimõtte tugevdamist ning asjakohase koolituse pakkumist kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ja muudele asjaomastele sidusrühmadele, et tagada ELi vahendite tulemuslikum ja strateegilisem kasutamine; nõuab samuti, et valitsused oleksid ambitsioonikamad ja teeksid jõupingutusi, et näha ette noorte, ettevõtjate ja kodanikuühiskonna ning ka haridus- ja kutseharidusasutuste vajadusi, rakendades tööhõivealaseid rakenduskavasid palju kiiremini ja teostades järelevalvet tehtud edusammude üle;
13. rõhutab tiheda valdkondadevahelise koostöö tähtsust, eelkõige haridus- ja

tööturuasutuste vahel;

14. tuletab meelde, et poliitika peaks keskenduma mittetöötavate ja mitteõppivate, kaasa arvatud õpimotivatsiooni kaotanud noorte aitamisele, et nad jätkaksid haridusteed või integreeruksid tööturule;
15. märgib, et tõhusama ja strateegilisema kasutamise korral võivad Euroopa fondid olla ülikoolide ja ettevõtete kasvu ja arengu toetamise võimsaks vahendiks; nõuab suuremaid rahalisi vahendeid teabe levitamiseks Euroopa rahastamisvahendite kohta, ülikoolide ja ettevõtete teadmiste ja oskuste laiendamiseks, mis on vajalik fondide leidmiseks ning rahastatavate projektide uurimiseks ja juhtimiseks;
16. juhib tähelepanu sellele, et ELi vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks on oluline rakendada nende vahendite kasutamise järelevalve- ja kontrollisüsteem;
17. nõuab parimatele noorte töötusega võitlevatele projektidele ELi auhinna andmist, mis võiks olla seotud Euroopa noorteauhinnaga ja Euroopa auhinnaga „For youth employment in the Social Economy”; palub komisjonil muuta sellised algatused nähtavaks, et tõsta teadlikkust ja tuua kodanike vajadused selgemini esile; rõhutab siiski vajadust eelarvega seotud vastutuse järele ja kutsub seetõttu üles rahastama selliseid algatusi olemasolevast eelarvest;
18. nõuab, et koostataks tulevikku vaatav ja tulemustele suunatud Euroopa oskuste strateegia, et suunata riiklikke oskuste strateegiaid ja integreerida need riiklikesse töökohtade loomise kavadesse, luues sellega põhjaliku raamistiku valdkondlike tegevuskavade jaoks, mille ettepanekud on esitatud tööhõivepakettis;
19. kutsub liikmesriike üles viima võimalikult kiiresti ellu Euroopa poolaasta raames liikmesriikidele antud haridus- ja tööturualased soovitusel ning muud komisjoni soovitusel;
20. tuletab samuti meelde, et koolist väljalangemise ohu vähendamiseks on oluline loobuda kokkuhoiumeetmetest;

VKEed ja ettevõtlus

21. rõhutab ettevõtete, sealhulgas VKEde, sotsiaal- ja solidaarmajanduse osalejate ja mikroettevõtjate üliolulist rolli tööelualaste oskuste alase koolituse pakkumisel ning töökohtade loomisel noorte jaoks; rõhutab vajadust anda noortele haridus, mis valmistab neid võimalikult laialdaselt ette ettevõtluseks; ergutab lisama selleks õppekavadesse ohutus keskkonnas ettevõtte loomiseks ja juhtimiseks vajalike kutseoskuste arendamine ning selliste valdkonnaüleste ettevõtlusalaste pädevuste, oskuste ja teadmiste edendamine, mida antakse tõhusalt edasi praktiliste ja tegelike kogemuste kaudu; soovib õpetada ettevõtlust eri ainete raames või eraldi õppeainena ning rõhutab juurdepääsu vajadust kvaliteetsetele praktikakohtadele ja kutsealasele koolitusele kõrghariduse omandamise ajal ja pärast seda; rõhutab, et demokraatlike ja meeskonnatöö oskuste omandamine, vastutama õppimine ning olukordade analüüsimine on osa elukestvast õppes, mis toetab kodanikuaktiivsust; osutab võimalustele ja eelistele, mida toob kaasa suurema arvu osaliste (nt edukad noored ettevõtjad, ettevõtlust edendavad vabaihendused) kaasamine ettevõtlushariduse pakkumisse;

22. tuletab meelde, et ettevõtluse toetamine, majandusalaste seoste mõistmine ning vastutusvõime ja algatusvõime suurendamine täidavad tähtsat rolli aktiivse suhtumise kujundamisel oma karjääri suhtes; usub, et ettevõtluse propageerimine on avaliku sektori asutuste, haridussektori, ettevõtete ja kodanikuühiskonna ülesanne; kordab vajadust arendada ettevõttesisest liikuvust; rõhutab veel kord rolli, mida finantseerimisasutused täidavad idufirmade ja rahastamisvõimaluste puhul ning nõuab investeerimist, oskuste arendamist ja prognoosimist kujunemisyrgus ja potentsiaalsetes sektorites, sealhulgas puhaste tehnoloogiate ja roheliste töökohtade valdkonnas, kuna neil on suur potentsiaal kvaliteetsete töökohtade loomiseks;
23. rõhutab, et ettevõtlusalaseid oskusi on võimalik omandada ka väljaspool üldharidussüsteemi korraldatavate oskuste arendamise programmide kaudu ja et need programmid võivad hõlmata kogenud koolitajate, ettevõtjate ja ettevõtlusekspertide pakutavaid juhendamise- ja nõustamistegevusi, mis hõlbustavad mitte üksnes väärtusliku ettevõtlusalase oskusteabe, nõuannete ja tagasiside andmist potentsiaalsetele ettevõtjatele, vaid võimaldavad neil ka arendada väärtuslikku kontaktide võrgustikku olemasolevate ettevõtete ja ettevõtjatega, mille saavutamine võiks muidu võtta väga kaua aega;
24. rõhutab vajadust kõrvaldada praegused haldus- ja finantstõkkeid ettevõtte alustamise ja juhtimise teelt, lihtsustades selleks menetlusi, andes idufirmadele lihtsama juurdepääsu laenudele, riskikapitalile ja mikrofinantseerimisele, kindlustades kiire internetiühenduse ning juurdepääsu multidistsiplinaarsele individuaalsele nõustamisele ning kehtestades vajaduse korral stiimuleid noori tööle võtvatele ettevõtjatele; rõhutab mikrofinantseerimise, Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi ning Euroopa investeerimiskava tähtsust nende eesmärkide saavutamisel; rõhutab vajadust ühtse kontaktpunkti loomise järele, et tegeleda kõikide oluliste haldusmenetlustega, mis on seotud ettevõtte alustamise ja käigushoidmisega; tuletab meelde, et kõigi haldusnõuete puhul tuleb võtta arvesse töötajate õigustest kinnipidamise põhimõtet;
25. julgustab liikmesriike osalema programmis „Erasmus noortele ettevõtjatele” ja edendama seda noorte hulgas, kes soovivad teha algust ettevõtja programmis, et nad saaksid kasu välismaal omandatud kogemustest ja saaksid omandada uusi oskusi, mis aitavad neil oma äriplaane edukalt ellu viia;
26. tuletab meelde, et loomemajandus on üks ettevõtlikumaid ja kiiremini kasvavaid sektoreid ja et loomevaldkonna haridus aitab arendada valdkonnaüleseid oskusi, nagu loovmõtlemist, probleemide lahendamise oskust, meeskonnatööd ja leidlikkust; tunnistab, et kunsti- ja meediavaldkond on noortele iseäranis huvipakkuv;
27. tuletab meelde arvukaid traditsioonilise oskusteabega seotud töökohti, mida ei ole sageli võimalik mujale ümber paigutada ning mis aitavad lisaks ergutada kohalikku majandust ja on kultuurilise tähtsusega; julgustab seepärast liikmesriike tagama, et käsitöö ning traditsiooniliste ja kultuuriliste elementidega kutsealad säilitataks ja et need antaks tulemuslikult edasi noorematele põlvkondadele sihipäraste programmide rakendamise kaudu;
28. nõuab soodsate tingimuste loomist sotsiaalmajanduse jaoks, et ühendada noortele inimestele töökohtade loomine ja sotsiaalkapitali areng; nõuab sotsiaalsete ja solidaarmajanduse ettevõtete suuremat kaasamist riikide ja Euroopa tööhõive, oskuste

arendamise ja sotsiaalse integratsiooni tegevuskavadesse, eesmärgiga päästa valla ja kasutada täielikult ära nende töökohtade loomise potentsiaal ja nende panus strateegia „Euroopa 2020” peamiste eesmärkide saavutamisse;

29. tuletab meelde, et tööandjad ja ettevõtjad etendavad tähtsat osa töökohal toimivas väljaõppes ning õpipoisiõppe pakkumisel ning et seda tuleks jätkuvalt toetada ja arendada;
30. juhib tähelepanu sellele, et noorte ettevõtlust toetav poliitika kavandatakse keskpikas ja pikas perspektiivis; rõhutab, et ettevõtlust toetava poliitika koostamisel peaks arvestama erinevate vajadustega eri liikmesriikides;
31. nõuab, et sotsiaalselt vastutustundlikke, keskkonnasäästlikke ja jätkusuutlikke ettevõtlusprojekte toetataks tõhusalt ning edendataks jätkusuutlikke alternatiivseid mudeleid, näiteks ühistuid, mis põhinevad demokraatlikul otsustusprotsessil ja püüavad mõjutada kohalikku kogukonda;

Töölase konkurentsivõime jaoks vajalikud oskused

32. juhib tähelepanu teravale vajadusele tõsta riiklike tööturuasutuste nõustajate töö kvaliteeti ja motivatsiooni nii, et nad suudaksid ennetavalt reageerida noorte tööotsijate vajadustele, aidata neid täiendada kvalifikatsiooni omandamisel ja toetada tööturul läbilöömiseks vajalike oskuste kindlakstegemisel;
33. tuletab meelde, et kvaliteetne haridusalane individuaalne nõustamine ja toetamine on vajalikud kõikidel hariduse ja koolituse tasemetel ning võivad vähendada haridussüsteemist varakult lahkumise ohtu ja aidata ületada tööturule juurdepääsu probleeme; rõhutab, et see kutsealane arengukava peaks väljenduma selgelt õppekavades ning tuginema koostööle majandus- ja tööhõiveametitega; tuletab meelde, et keele- ja digiõpe on väga olulised;
34. juhib tähelepanu karjäärinõustamise kvalitatiivsetele puudujääkidele liikmesriikides; rõhutab, et hädavajalik on parandada karjäärinõustamise kvaliteeti koolides ja tagada karjäärinõustajate pidev koolitamine nii, et karjäärinõustajad oskaksid aidata õpilasi ja üliõpilasi karjäärivalikute tegemisel;
35. kutsub liikmesriike üles uurima kooli karjäärinõustamissüsteemi parimaid tavasid, kus õpilasi jälgitakse kooli algastmest kuni esimeste sammudeni tööturul;
36. rõhutab, et tähtis on uute oskuste vajadust korrapäraselt jälgida, ning julgustab seetõttu liikmesriike ja kõiki asjaomaseid sidusrühmi jagama sellega seoses häid tavasid ning jälgimise ja prognoosimise vahendeid edasi arendama;
37. tunneb heameelt olemasoleva ELi oskuste ülevaate veebisaidi muutmise üle, kus pakutakse põhjalikumat ja kasutajasõbralikumat kesket juurdepääsupunkti teabele ja andmetele ELis oskustega seotud vajaduste kohta elukutsete puhul ja sektorites ning mis aitab poliitikakujundajatel, ekspertidel, tööhõivebüroodel, karjäärinõustajatel ja üksikisikutel paremini ja teadlikumaid otsuseid langetada;
38. nõuab liikmesriikidelt heade tavade vahetamist kutsehariduses ja oskuste arendamist

koolituste kaudu, tagades seeläbi noortele suurema juurdepääsu tööturule, ning vajaduse korral õppekavade läbivaatamist, nähes ette turu vajadusi; rõhutab praktiliste, ettevõtlusalaste, programmeerimis- ja e-oskuste tähtsust, kuna need on 21. sajandil kutsealaseks arenguks vältimatud; juhib tähelepanu tegevuskava „Ettevõtlus 2020” ja ELi e-oskuste strateegia rakendamise tähtsusele; tuletab meelde, et elukestev kutsekarjääri alane nõustamine peaks olema kättesaadav kogu tööelu jooksul, et oskusi ja teadmisi säilitada ja arendada;

39. julgustab liikmesriike soodustama ja toetama ametialase liikuvuse võimalusi praktikas osalevate noorte hulgas, et võimaldada neil arendada oma oskusi muudes kutseõppesüsteemides ja teist tüüpi ettevõtetes, aga ka selleks, et anda neile võimalus praktiseerida mõnda võõrkeelt, mis aitab neil püsivalt tööturule siseneda;
40. rõhutab selliste pehmete oskuste arendamise olulisust, mis võimaldavad tööturul tulemuslikult liikuda ja erialast karjääri teha ja mis peaksid kindlasti täiendama teadmisi ja saadud kogemusi;
41. rõhutab vajadust tunnustada mitteformaalset ja kogemusõpet, mis sisaldab vabatahtlikku tegevust ja on hindamatu vahend noortele tööturul vajalike oskuste õpetamisel;
42. tuletab meelde, et mitteformaalne ja kogemusõpe on väga olulised pehmete oskuste, näiteks suhtlemis- ja otsuste tegemise oskuste arendamiseks; nõuab seetõttu investeerimist mitteformaalset ja kogemusõpet pakkuvatesse kaasavatesse võimalustesse ning sealt saadud kogemuste, oskuste ja pädevuste mõju ja väärtuse tunnustamist;
43. nõuab sellise kutseharidus- ja haridussüsteemi loomist, mis pakub innovatiivseid, kuid samas kättesaadavaid lähenemisviise, ja mis keskendub nii põhioskuste kui ka intellektuaalsete ja tehniliste oskuste arendamisele;
44. rõhutab Euroopa tööalase liikuvuse portaali (EURES) arendamise jätkamise olulisust, eelkõige piiriladel, et julgustada noori võtma vastu töö-, praktika- või õpipoisiõppe pakkumisi välismaal ning toetada nende osalemist liikuvusprojektides, pakkudes neile nende püüdlustes abi ja nõuandeid;
45. tuletab meelde, et haridust ja oskusi käsitlevad poliitikameetmed peaksid peale tööturuvajaduste täitmise olema suunatud ka üksikisikutele vajalike valdkonnaüleste pädevuste tagamisele, et nood saaksid areneda aktiivseteks ja vastutustundlikeks kodanikeks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles arvestama asjaoluga, et haridus ja koolitus on põhiõigused ja iseenesest tugevad väärtused;
46. rõhutab tervikliku hariduse tähtsust, näiteks kodanikuhariduse kujul, mis peaks olema hariduse lahutamatu osa kõigis haridusvaldkondades ja valmistama noori ette üleminekuks tööturule;
47. toonitab, kui oluline on suurendada üliõpilaste õppimissuutlikkust ja tagada neile tõhusad õpistrateegiad; rõhutab, et õppimise õppimine aitab omandada teadmisi, oskusi, hoiakuid ja võimeid, mis võimaldavad üksikisikutel koostada, kavandada ja saavutada oma õppe-eesmärgid ja saada selliseks iseseisvaks õppijaks, kes suudab toime tulla tööturu kiirete muutustega;

48. rõhutab, et sporditegemine annab osalejatele võimalusi arendada mitmesuguseid valdkonnaüleseid oskusi, mis suurendavad nende tööalast konkurentsivõimet ning aitavad neil saavutada edu liidritena ja eesmärke saavutada; toonitab lisaks sidet spordi, tööalase konkurentsivõime, hariduse ja koolituse vahel;
49. tunneb muret viimase PISA uuringu (rahvusvaheline õpilaste hindamise programm) raames täheldatud tulemuste halvenemise pärast teatavates Euroopa Liidu liikmesriikides; kutsub liikmesriike üles käsitlema haridust tugeva prioriteedina, et saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid;
50. rõhutab, et väljaõpe töökohal ning kvaliteetne ja kujundav õpiposiõpe, mida tugevdatakse koolide, kutseõppeasutuste ja ettevõtjate vahelise partnerluse kaudu, võimaldavad parandada noorte juurdepääsu tööturule ja selliste võimaluste parem kasutamine võiks suurendada karjäärinõustamise täiustamise abil võimalike kandidaatide arvu vabadele töökohtadele ja parandada nende valmisolekut tööks; võtab teadmiseks selliste meetmete edukuse mitmes liikmesriigis; osutab, et parimate tavade jagamine selles valdkonnas võiks noorte töötuse vähendamisele kaasa aidata; rõhutab, et ebasoodsas olukorras olevad praktikandid vajavad erilist toetust, näiteks tasandusõpet ja abikursusi, ning et ettevõtjad vajavad toetust haldus- ja korralduslike ülesannetega toimetulekuks;
51. rõhutab kvaliteetsete praktikakohtade väärtuslikkust kõikides tööhõivesektorites ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles julgustama naisi asuma traditsiooniliselt meeste täidetavatele praktika- ja ametikohtadele;
52. toonitab, et sujuvat üleminekut hariduselt tööturule tuleks edendada teoreetilise hariduse sidumise kaudu praktilise koolitusega ja töölesobivuseks vajalike oskuste kõrgkoolide põhiõppekavadesse integreerimise kaudu, kvaliteetse praktika pakkumise abil, nagu on sätestatud Euroopa ametipraktika ja õpiposiõppe kvaliteedihartas, aga ka hariduse ja vabahariduse või vabatahtliku tegevuse käigus omandatud kvalifikatsioonide tunnustamisega; rõhutab, et kvaliteetsel praktikaõppel peaksid alati olema selged õpiväljundid ning et praktikante ei tohi ära kasutada;
53. tuletab meelde, et kvaliteetne praktika ja vajaduspõhine õpiposiõpe peaks viima töölepinguni ja praktika peaks kujutama endast praktikantideettevalmistust töökohaks, ning mõistab hukka igasuguse väärkasutamise, sealhulgas nn näilise praktika, mis õhnestab töötajate sotsiaalkindlustusõiguste omandamist; rõhutab, et praktika peaks viima oskuste ja tööalase konkurentsivõime kasvuni; kutsub liikmesriike üles võtma hoiatavaid meetmeid, et vältida praktika vormi kuritarvitamist ning tugevdama teabekampaaniaid praktikantide õiguste kohta;
54. väljendab heameelt praktika kvaliteediraamistiku ja Euroopa Õpiposiõppe Liidu üle; rõhutab, et komisjon peaks hoolikalt jälgima nende kahe vahendi rakendamist liikmesriikides; nõuab tungivalt, et õpiposiõppe liit soodustaks noorte juurdepääsu praktikakohtadele, nõudes selleks tõkete, nt praktikantide õppemaksude kaotamist;
55. tuletab meelde, võttes arvesse liikmesriikide pädevust selles valdkonnas, et duaalse hariduse mudel ning praktiliste, sotsiaalsete ja kommunikatsioonioskuste omandamine on väga tähtsad; rõhutab, et sotsiaalsed ja suhtlusoskused aitaksid suurendada noorte enesekindlust ja teeksid nende sisenemise tööturule lihtsamaks; rõhutab, et dualne

mudel peab lähtuma iga riigi sotsiaalsest, majanduslikust ja kultuuritaustast ja seda ei tohi vaadelda ühe ja ainsa õige kutsehariduse ja -koolituse süsteemina; nõuab seetõttu, et duaalset õpet tunnustataks ja tugevdataks kõigil tasanditel;

56. nõuab tööturu vajadustega kohandatud õppekavade väljatöötamisel tõhusamat koostööd (nii kutsehariduse kui ka kõrgema tasandi) haridusasutuste ja ettevõtjate vahel;
57. osutab paindliku ja õppijale suunatud lähenemisviisi eelistele hariduses, mis võimaldab muuta ja kohandada õppekava vastavalt õppija vajadustele ega seo õppijaid nende esialgse valikuga;
58. hoiatab liikmesriike sellise tava levimise eest noortele pakutavates lepinguliikides; nõuab selle teema laiemat arutamist, et suurendada tõhusust;
59. kutsub liikmesriike üles suurendama loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna programmide ja õppe ligitõmbavust, et käsitleda selles valdkonnas praegu eksisteerivaid puudujääke; rõhutab siiski, et humanitaarvaldkonnad ja üldised humanitaaralased teadmised on loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna erialade pakutavate võimaluste tõhusa kasutamise lahutamatu osa ning peaksid seega oma institutsiooni raames saama tulemuslikku toetust ja täitma õppekavade arendamisel konkreetset osa; kutsub liikmesriike üles julgustama haridusasutustes kasutama eri valdkondade vahel valdkonnaülest lähenemisviisi, näiteks koostama kunstide, loodusteaduse, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT), inseneriteaduste, äri ja muude asjaomaste valdkondade ühisprogramme;
60. ergutab liikmesriike integreerima õppeprotsessidesse kiiresti uusi tehnoloogiad ning tugevdama ja täiustama IKT ja digioskuste väljaõpet kõikidel hariduse ja koolituse astmetel ja liikides, k.a õppejõude jaoks, et tagada digitaalselt ühtlasemad teaduskraadid ja õppekavad ning motiveerida noori õppima IKT eriala ja asuma selles valdkonnas tööle; toonitab vajadust luua koolides ja ülikoolides parem tehnoloogiline baas ning pakkuda vajalikku taristut; rõhutab lisaks sellega seoses, kui tähtsad on avatud õppematerjalid, mis tagavad, et haridus on kõigile kättesaadav, ja parandavad töölesobivust, toetades elukestvat õpet; tuletab meelde vajadust julgustada tüdrukuid ja noori naisi õppima IKT valdkonna erialadel;
61. rõhutab vajadust töötada välja meetmed, mis julgustavad tüdrukuid tegelema loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna õppeainetega, ja luua kvaliteetne karjäärinõustamine, et toetada nende kutsekarjääri jätkamist selles valdkonnas, kuna naised on loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonnaga seotud kutsealadel suurel määral alaesindatud, moodustades ainult 24% teadus- ja insenerivaldkonna spetsialistidest, ja kuna loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna erialad on liikmesriikides esimese 20 seas, kus valitseb töötajate puudus;
62. juhib tähelepanu asjaolule, et vaatamata noorte töötuse kõrgele määrale mõnes liikmesriigis ja täitmata töökohtadele teistes, on ELi-sisene tööjõu liikuvus endiselt väike; tuletab seetõttu meelde, kui tähtis on konkurentsivõimelise tööturu jaoks töötajate liikuvus, ning rõhutab, et on vaja vähendada keelelisi ja kultuurilisi takistusi, mis võivad liikuvust takistada, pakkudes töötutele sektoripõhiseid keelekursusi ja koolitusi kultuuridevahelise suhtluse alal;

63. rõhutab, kui tähtis on tegeleda oskuste puudumise ja mittevastavuse probleemidega õppijate liikuvuse edendamise ja hõlbustamise abil, samuti kvalifikatsioonide piiriülese tunnustamise kaudu, milleks tuleb paremini ära kasutada kõiki ELi vahendeid ja programme, nagu „Erasmus+”, Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, Euroopa oskuste pass, noortegarantii, Europassi CV, ettevõtlusalaste oskuste pass, EURES, teadmusühendused, Euroopa Õpipoisiõppe Liit, Euroopa ainepunktisüsteem, Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistik kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas (EQAVET) ning Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem (ECVET); rõhutab, kui oluline on oskuste, pädevuste, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaator, mis aitab kindlaks määrata ja liigitada ELi tööturu ning hariduse ja koolituse seisukohast olulisi oskusi, pädevusi ja kvalifikatsioone 25 Euroopa keeles; toonitab seetõttu, kui oluline on sotsiaalõiguste piisav ülekantavus liidu piires, ja kordab sellega seoses programmi „Erasmus+”, Euroopa Sotsiaalfondi ja EURESe tähtsust; palub liikmesriikidel edendada koolituskursusi eelkõige sellistes sektorites, kus on eriti suur nõudluse ja pakkumise vaheline puudujääk;
64. julgustab kasutama optimaalselt praeguseid ELi rahastamisprogramme, näiteks programmi „Erasmus+”, valdkonnaüleste oskuste ja pädevuste arendamise ergutamisel noorte seas, et käsitleda tõhusamalt noorte töötust ELis;
65. toob esile programmi „Erasmus+” kui peamise vahendi, mis aitab tagada kvaliteetse kutsehariduse ja -koolituse kogu ELis, ning julgustab rahvusvahelisi vahetusi kutsealase koolituse eesmärgil;
66. tuletab meelde, et noortegarantii ja noorte tööhõive algatuse edukas rakendamine võib aidata parandada noorte inimeste tööalast konkurentsivõimet, aidates üle saada hariduslikest puudujääkidest ja pakkudes jätkusuutliku tööturu ja majanduse nõudmistele vastavaid oskusi, ning anda väärtuslikku töökogemust ja soodustada edukate ettevõtete loomist; tuletab meelde, et sel põhjusel on hädavajalik hinnata noorte reaalseid ametialaseid vajadusi ja töökohti loovaid sektoreid, nagu sotsiaal- ja roheline majandus, ning kõike seda pidevalt ja hoolikalt jälgida, mitte ainult projektide, vaid ka tööd pakkuvate ametiasutuste tasemel, ning korrapäraselt esitada aruandeid noorte töötusega võitlemisel võetud meetmete edusammude kohta;
67. rõhutab vajadust lihtsustada noortele antava garantii rakendamise haldusmenetlust ning eemaldada kohe kõik bürokraatlikud takistused, mis võivad vähendada selle tõhusust;
68. peab tervitatavaks ELi kaasseadusandjate hiljutist otsust suurendada noorte tööhõive algatuse eelrahastamist, eesmärgiga muuta selle, finantsraskustes olevate piirkondade ja riikide jaoks nii olulise algatuse rakendamine sujuvamaks; kutsub liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke asutusi üles kasutama olemasolevaid vahendeid vajalike paranduste tegemiseks ning ajutiste lahenduste asemel jätkusuutlike lahenduste loomiseks; kutsub liikmesriike üles noorte tööhõive algatuse rakenduskavasid kiirelt ja tõhusalt rakendama;

Võrdsed võimalused

69. rõhutab, et oskuste arendamist võiks integreeritud käsitlusena rakendamise korral pidada mehhanismiks, mis loob ja edendab võrdsed võimalusi ebasoodsas olukorras olevatest rühmadest pärit inimestele, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevatele vähemustele,

eelkõige vaestest peredest pärit lastele ja noortele, pikaajalistele töötutele, ebasoodsas olukorras sisserändajatele ja puuetega isikutele; rõhutab, et ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele pakutav ennetustegevus ning elukestev tugi ja nõustamine varajases etapis on ülisuure tähtsusega, et varustada tööturгу tootliku ja suurte oskustega tööjõuga; rõhutab samuti, et koolituste kaudu on vaja pakkuda tuge ja oskuste arendamist ka tööandjatele, värbajatele ja personalijuhtidele, et toetada ebasoodsas olukorras olevate rühmade kaasamist tööturule; rõhutab, et kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimrühmade kaasamine nõuab tööandjate, personaliosakonna töötajate ja õpetajate nõuetekohast koolitamist, et toetada seda ühiskonna osa parimal võimalikul viisil, et selle integreerimine oleks võimalikult tõhus; rõhutab üldise hariduse kättesaadavuse tähtsust;

70. rõhutab, et võrgustike moodustamise oskuste arendamine on väga tähtis kõigi noorte jaoks, kuid eriti nende jaoks, kelle töökogemus on väike ja kes on pärit alaesindatud ja ebasoodsas olukorras olevatest rühmadest; toonitab, et võrgustike moodustamise õpetamine võib olla strateegia, mis aitab kaasa tööhõivele, karjääri arengule ja uurimistegevusele;
71. juhib tähelepanu asjaolule, et kuigi enamik kõrgkooli lõpetanutest ELis on naised (60%), ei kajasta naiste tööhõivemäär ja karjääriredel nende täielikku potentsiaali; rõhutab, et kaasava ja pikaajalise majanduskasvu huvides on vaja kaotada lõhe naiste haridustaseme ning nende positsiooni vahel tööturul, kaotades eelkõige horisontaalse ja vertikaalse segregatsiooni;
72. rõhutab, et tööturuga tegelevad ametid (tööhõiveametid) peaksid tegema rohkem, et parandada puuetega isikute füüsilist juurdepääsu nendele ametitele ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni tähenduses;
73. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles edendama parimaid tavasid ja toetama puuetega noorte kaasamist haridusse (sealhulgas elukestva õppe programmidesse) ja tööhõivesse näiteks selliste meetmete kaudu nagu investeringud kõnealuseid noori toetavatesse sotsiaalse ettevõtluse algatustesse või rahalised stiimulid neid tööle võtvatele organisatsioonidele;
74. rõhutab, et puuetega inimestele on erakordselt oluline kättesaadav rahaline toetus ja stipendiumid, mis peaksid olema ettevõtlust toetavate info- ja haridusprogrammide lahutamatu osa;

Uus põlvkond, uued võimalused, uued väljakutsed

75. märgib, et kiire tehnoloogilise progressi ajastul kasvanud noorte potentsiaal, anded ja oskused ning väärtused ja prioriteedid erinevad eelmiste põlvkondade omadest, ja seetõttu tasuks rõhutada vajadust programmide ja algatuste järele, mis ületaksid põlvkondade vahelise lõhe, aidates samas mõista noorema põlvkonna häid omadusi; märgib, et selline lähenemisviis aitab lisaks mõista kodanikel noorema põlvkonna häid omadusi, milleks on näiteks võime tegeleda samaaegselt mitme ülesandega, loovus, liikuvus, valmisolek muutusteks ja eelkõige meeskonnatöök; toonitab, et haridus- ja koolitussüsteemid peaksid olema piisavalt paindlikud, et võimaldada noorte inimeste omaduste ja annete täiel määral arendamist; rõhutab ka, et tööhõivebüroode ja tööturuasutuste personal peaks olema hästi koolitatud ja varustatud oskustega, et nad

mõistaksid uut põlvkonda paremini; märgib samuti, et mitte kõigil noortel ei ole automaatselt oskusi ja võimeid täielikuks digitaalsele nõudlusele vastamiseks, ja tuletab seetõttu meelde, et digiseadmete võrdse juurdepääsu ja nendealase koolituse võimaldamine kõigile on varasemast isegi tähtsam;

76. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Noorte töötuse muret tekitavalt kõrge tase (peaaegu 5 miljonit noort töötut) on praegu ELis üks kõige suuremaid probleeme. Samal ajal eksisteerib 2 miljonit täitmata töökohta. See olukord on suureks ohuks ELi sotsiaalsele ühtekuuluvusele ja majandusarengule.

Olukorda analüüsid tuleks arvesse võtta järgmisi tegureid: üleilmastumine, demograafilised muutused, majanduskriis, uued tehnoloogiad ja muutused töökorralduses.

Võimaluse tööturul osalemiseks annavad ka ettevõtte loomine ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine.

Oskuste arendamiseks mitmemõõtmelise protsessina on vaja terviklikku käsitust ja väljumist valdkondliku poliitika raamidest.

Tööturul toimunud muutuste tõttu on vaja paindlikumaid haridussüsteeme, mis võimaldaksid täiendada ja arendada teadmisi ja oskusi kõikides kutsealase karjääri etappides.

Tööturule sisenemise ja töö säilitamise teevad võimalikuks kaks oskustega seotud mõõdet: põhioskused (kohanemisvõime, õppimise oskus, algatusvõime ja ettevõtlikkus, kommunikatsioon) ning konkreetsete töö- või ametikohtadega seotud oskused.

Samal ajal on vaja siduda (ka rahaliselt) kõrgharidust andvad institutsioonid majandussektoriga (tööstus, teenused).

Liikmesriikide tööturgude erinevuse tõttu on vaja ka otsustada, millisel valitsemistasandil on kõige mõjusamad vahendid vajatavate oskuste kindlaksmääramiseks ja kirjeldamiseks.

19.10.2015

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

oskuste arendamise poliitika kohta noorte töötuse vastu võitlemiseks
(2015/2088(INI))

Arvamuse koostaja: Zdzisław Krasnodębski

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et uue hoo andmine töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeringute edendamisele on komisjoni oluline prioriteet ja et oma 2015. aasta tööprogrammis võttis komisjon endale kohustuse teha praktilisi algatusi, et edendada integratsiooni ja tööalast konkurentsivõimet tööturul, võttes eeskätt meetmeid liikmesriikide toetamiseks noorte tööerakendamisel; kordab, et Euroopa Parlament on pakkunud korrapäraselt välja erinevaid lahendusi, milles rõhutatakse, et noorte tööhõive, haridus ja koolitus peaksid olema Euroopa jaoks üks olulisemaid poliitilisi prioriteete;
2. nõuab tungivalt, et liikmesriigid viiksid kiiresti ellu struktuurseid reforme hariduse kõikidel tasanditel, kuid eelkõige kutsehariduse ja -koolituse vallas, k.a õpipoisi- ja praktikaõpe, mis hõlmab tugevat tööpõhist õpet, et aidata noortel omandada tööturule edukaks sisenemiseks vajalikke oskusi ning seeläbi hõlbustada koolist tööle siirdumist, täiustada noorte tööalast konkurentsivõimet ja elualaseid oskusi ning aidata kaasa ELi majanduse konkurentsivõimele; toonitab sellega seoses, et vastastikuse õppe ja parimate tavade eduka uurimise potentsiaali ärakasutamine on võimalik ainult siis, kui on täielikult arvesse võetud iga riikliku süsteemi eriomaseid tugevaid külgi;
3. rõhutab asjaolu, et noorte töötus on ELis ja eriti teatavates liikmesriikides püsivalt murettekitavalt suur; nõuab, et liikmesriigid ja EL selle olukorra lahendaksid, kehtestades viivitamata sotsiaalkaitsemeetmed, mis aitavad võidelda töötuse majandusliku ja sotsiaalse mõjuga;
4. tuletab meelde, et haridust ja oskusi käsitlevad poliitikameetmed peaksid peale tööturuvajaduste täitmise olema suunatud ka üksikisikutele vajalike valdkonnaüleste pädevuste tagamisele, et need saaksid areneda aktiivseteks ja vastutustundlikeks

kodanikeks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles arvestama asjaoluga, et haridus ja koolitus on põhiõigused ja iseenesest tugevad väärtused;

5. tuletab meelde vajadust edendada kooli- ja vabahariduse õppekava eesmärke ning elukestvat õpet, seades sihtrühmaks kõik õppurid ning hõlmates nii teoreetilisi kui ka praktilisi mooduleid, näiteks õpilaste ettevõtlusprojekte, mis võiksid sisaldada sotsiaalse ettevõtluse projekte, mille raames tehakse koostööd kohalike kogukondadega;
6. julgustab liikmesriike võtma pikaajalisi poliitikameetmeid tõhusate investeeringute, tihedama koostöö ja strateegiliste partnerluste kaudu, et edendada innovatsiooni, konkurentsivõimet ja pädevusi kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas;
7. toob esile programmi „Erasmus+” kui peamise vahendi, mis aitab tagada kvaliteetse kutsehariduse ja -koolituse kogu ELis, ning julgustab rahvusvahelisi vahetusi kutsealase koolituse eesmärgil;
8. toonitab, kui oluline on kutseharidus ja -koolitus taaselustada ja seda edendada ning suurendada selle kõitvust noorte jaoks, et seda ei peetaks muust haridusest alamaks; rõhutab, et hariduse kõikidel tasanditel tuleb võtta kasutusele duaalse kutsehariduse ja -koolituse süsteemid või kutsehariduse ja -koolituse elemendid ja tööpõhine õppimine, või neid edasi arendada, et hõlbustada teadmiste, mõistmise, põhilise tööalase konkurentsivõime ning tööalaste oskuste ja pädevuste omandamist; rõhutab samuti, et lisaks kvalifikatsioonide tunnustamisele ja samaväärsusele tuleb tagada avalike institutsioonide kvaliteedikontroll ja juhendamine kutsehariduse ja -koolituse üldise sisu, õppe-eesmärkide, rakendamise, hindamis- ja sertifitseerimiskorra puhul; rõhutab, et duaalse haridussüsteemiga seotud parimate tavade vahetamine võib aidata kaasa tööturu struktuurilistele muutustele ja parandada noorte tööhõivemäära; rõhutab tööpõhise õppe eeliseid, mis aitab märkimisväärselt kaasa tööle siirduvatel noortel töö leidmisele tööturul;
9. rõhutab selliste pehmete oskuste arendamise olulisust, mis võimaldavad tööturul tulemuslikult liikuda ja erialast karjääri teha ja mis peaksid täiendama teadmisi ja saadud kogemusi;
10. tuletab meelde, et ELis on praegu kaks miljonit vaba töökohta, ja rõhutab, kui tähtis on tegeleda oskuste puudumise ja mittevastavuse probleemidega õppijate liikuvuse edendamise ja hõlbustamise abil, samuti kvalifikatsioonide piiriülese tunnustamise kaudu, milleks tuleb paremini ära kasutada kõiki ELi vahendeid ja programme, nagu „Erasmus+”, Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, Euroopa oskuste pass, noortegarantii, Europassi CV, ettevõtlusalaste oskuste pass, EURES, teadmused, Euroopa Õpipoisiõppe Liit, Euroopa ainepunktisüsteem, Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistik kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas (EQAVET) ning Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem (ECVET); rõhutab, kui oluline on oskuste, pädevuste, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikaator, mis aitab kindlaks määrata ja liigitada ELi tööturu ning hariduse ja koolituse seisukohast olulisi oskusi, pädevusi ja kvalifikatsioone 25 Euroopa keeles; toonitab seetõttu, kui oluline on sotsiaalõiguste piisav ülekantavus liidu piires, ja kordab sellega seoses programmi „Erasmus+”, Euroopa Sotsiaalfondi ja EURESe tähtsust; palub liikmesriikidel edendada koolituskursusi eelkõige sellistes sektorites, kus on eriti suur nõudluse ja pakkumise vaheline puudujääk;

11. tunneb heameelt olemasoleva ELi oskuste ülevaate veebisaidi muutmise üle, kus pakutakse põhjalikumat ja kasutajasõbralikumat kesket juurdepääsupunkti teabele ja andmetele ELis oskustega seotud vajaduste kohta elukutsete puhul ja sektorites ning mis aitab poliitikakujundajatel, ekspertidel, tööhõivebüroodel, karjäärinõustajatel ja üksikisikutel paremini ja teadlikumaid otsuseid langetada;
12. rõhutab, kui oluline on õpetada ja õppida üldisi põhioskusi, nagu IKT, matemaatika, kriitilise mõtlemise, võõrkeelte, liikuvuse jms oskusi, mis võimaldavad noortel hõlpsasti kohaneda muutuva sotsiaal- ja majanduskeskkonnaga;
13. toonitab, kui oluline on suurendada üliõpilaste õppimissuutlikkust ja tagada neile tõhusad õpistrateegiad; rõhutab, et õppimise õppimine aitab omandada teadmisi, oskusi, hoiakuid ja võimeid, mis võimaldavad koostada, kavandada ja saavutada oma õppe-eesmärgid ja saada selliseks iseseisvaks õppijaks, kes suudab toime tulla tööturu kiirete muutustega;
14. rõhutab, et võrgustike moodustamise oskuste arendamine on väga tähtis kõigi noorte jaoks, kuid eriti nende jaoks, kelle töökogemus on väike ja kes on pärit alaesindatud ja ebasoodsas olukorras olevatest rühmadest; toonitab, et võrgustike moodustamise õpetamine võib olla strateegia, mis aitab kaasa tööhõivele, karjääri arengule ja uurimistegevusele;
15. märgib, et tööturg areneb pidevalt ja rõhutab, et on oluline tööturu nõudlustele vastata asjakohaste oskuste ja kvalifikatsioonidega, vaadates üle ja arendades olemasolevaid õppekavu ning pöörates tähelepanu tehnoloogilistele, sotsiaalsetele, kultuurilistele ja keskkonnaalastele muutustele, tehes seda tihedas koostöös tööandjate, kutseorganisatsioonide, äriühingute, poliitikakujundajate, kohalike asutuste, haridus- ja tööhõiveasutuste, noorteorganisatsioonide ja kõikide asjakohaste huvirühmadega; juhib lisaks tähelepanu asjaolule, et sellega seoses tuleb pakkuda ja arendada kvaliteetset elukestvat kutsenõustamist, mis hõlmab ka perekondi, et aidata tulevastel tudengitel ja noortel teha õppevaldkonna osas õigeid valikuid ning langetada paremaid otsuseid seoses hariduse ja karjääriga, võttes arvesse nende eelistatud tööd ja tööturu vajadusi; tuletab siiski meelde, et hariduse ja oskuste poliitika peaks lisaks tööturu vajaduste täitmisele aitama kaasa ka noorte isiklikule arengule ja kasvamisele, et neist saaksid ennetavalt aktiivsed ja vastutustundlikud kodanikud; rõhutab seepärast, et terves haridussüsteemis on vaja nii kooli- ja kui ka vabaharidusel põhinevat kodanikuharidust;
16. rõhutab praktika ja õpipoisiõppe tähtsust kesk- ja kõrghariduse õppekavades töökogemuse ja valdkonnaüleste oskuste omandamiseks; toonitab, kui olulised on mentorlusprogrammid, mis ühendavad üliõpilasi ja kutselisi või noori töötajaid, tagavad üliõpilastele juurdepääsu võrgustikele ja annavad selge ettekujutuse tööprotsessist; julgustab seetõttu ettevõtteid looma haridusasutustega püsivaid sidemeid ja partnerlusi, et lihtsustada õppijate juurdepääsu tööhõivele ning tagada, et õpetatud oskused on pidevalt vastavuses tööturu tegelikele vajadustele; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et kuigi praktika pakub õppijatele õppimisvõimalust, peavad ettevõtted täitma oma juhendamise ja koolitamise ülesandeid, võttes arvesse komisjoni soovitusi kvaliteetsete praktikakohtade pakkumise kui vahendi kohta, mis aitab parandada noorte võimalusi töö leidmisel;
17. kutsub liikmesriike üles viima võimalikult kiiresti ellu Euroopa poolaasta raames liikmesriikidele antud haridus- ja tööturualased soovitused ning muud komisjoni soovitused;

18. rõhutab kõrgharidusasutuste rolli lõpetajate selliste oskuste ja pädevuste arendamisel, mis on olulised tööturul hakkama saamiseks;
19. rõhutab, kui tähtis on terviklik lähenemisviis oskuste suhtes; rõhutab vajadust luua haridussüsteemi raames rohkem tegutemisviise ja tagada paindlikke haridusalaseid käsitusi, mida saab muuta ja kohendada individuaalsetest vajadustest lähtuvalt; nõuab kõigis hariduse ja koolituse liikides tööpõhiste õppeprogrammide, aga ka praktiliste õppekavade, paindlike ajakavade ja vähem formaalsete juhendamismeetodite väljatöötamist;
20. rõhutab vajadust laiapõhjalise hariduse ja koolituse järele, mis tagaksid põhilised ja ülekantavad kõrgetasemelised oskused, ettevõtlusoskused, probleemide lahendamise oskuse, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) alased oskused ning keeleoskuse, mis võimaldavad inimestel omandada ja rakendada pidevalt uusi teadmisi ja hõlbustada nende kohanemist muutustega tööturul;
21. rõhutab vajadust lisada hariduse ja koolituse kõikidesse tasanditesse ettevõtlusõppe elemendid, sest ettevõtlusvaimu ergutamine noortes juba varases etapis ja ettevõtlusega seotud valdkonnaülestes oskustes, näiteks loovuse, kriitilise mõtlemise, empaatia, rühmatöö ja algatusvõime arendamine aitavad kaasa noorte isiklikule ja kutsealasele arengule ning hõlbustavad nende üleminekut tööturule; nõuab sellega seoses tungivalt, et ülikoolide ja ettevõtete vahel peetaks aktiivset dialoogi ja tehtaks koostööd, mis on suunatud noorte vajalike oskusi ja pädevusi tagavate haridusprogrammide väljatöötamisele ning mis hõlbustab ja ergutab ettevõtjaid osalema haridusprotsessis; on siiski seisukohal, et ettevõtlusharidus peaks hõlmama sotsiaalset mõõdet ja selle raames tuleks käsitleda selliseid teemasid nagu õiglase kaubandus, sotsiaalne ettevõtlus ja alternatiivsed ärimudelid, nagu ühistud, et püüelda sotsiaalsema, kaasavama ja jätkusuutlikuma majanduse poole;
22. ergutab liikmesriike integreerima õppeprotsessidesse kiiresti uusi tehnoloogiad ning tugevdama ja täiustama IKT ja digioskuste väljaõpet kõikidel hariduse ja koolituse astmetel ja liikides, k.a õppejõude jaoks, et tagada digitaalselt ühtlasemad teaduskraadid ja õppekavad ning motiveerida noori õppima IKT eriala ja asuma selles valdkonnas tööle; toonitab vajadust luua koolides ja ülikoolides parem tehnoloogiline baas ning pakkuda vajalikku taristut; rõhutab lisaks sellega seoses, kui tähtsad on avatud õppematerjalid, mis tagavad, et haridus on kõigile kättesaadav ja parandavad töölesobivust, toetades elukestvat õpet; tuletab meelde vajadust julgustada tüdrukuid ja noori naisi õppima IKT valdkonna erialadel;
23. julgustab kasutama optimaalselt praeguseid ELi rahastamisprogramme, näiteks programmi „Erasmus+”, valdkonnaülestes oskuste ja pädevuste arendamise ergutamisel noorte seas, et käsitleda tõhusamalt noorte töötust ELis;
24. rõhutab, et IKT pädevus peaks saama hariduse lahutamatuks osaks ja olema integreeritud õppimise kõigi astmete õppekavadesse; rõhutab, et IKT oskuste õpetamine noortele on neile kasulik nii töö- kui ka eraelus, tagades neile tehnilised oskused, enesekindluse ja paindlikkuse, mida neil on vaja kohanemiseks kogu elu jooksul;

25. kutsub liikmesriike üles julgustama tüdrukuid ja noori naisi tegelema loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna ainetega ning suurendama naiste esindatust nimetatud valdkonnas;
26. märgib, et keeleoskuse puudumine on peamine takistus, mis vähendab noorte konkurentsivõimet ELi tööturul, ja rõhutab, et liikmesriigid peavad tagama noortele juba varases eluetapis mitmesugused suhtlusoskused ja keeleoskuse, et lahendada probleemid, mille on tekitanud praegune oskuste sobimatus;
27. toonitab, et tõrjutuse vältimiseks või selle korvamiseks ning oluliste oskuste omandamiseks ka paralleelselt kooliharidusega või pärast seda on vabaharidus ja pakkumised elukestvaks õppeks väga tähtsad ning annavad inimestele rohkem võimalusi isiklikuks, oma annetele vastavaks ühiskondlikuks ja ametialaseks arenguks;
28. rõhutab pädevate ja toetavate õpetajate ning koolitajate hädavajalikku rolli, et vähendada varajast koolist lahkumist, eriti vähem arenenud piirkondades, ning täiustada noorte inimeste tööalast konkurentsivõimet; rõhutab, et koolid, õppeasutused, kohalikud omavalitsused ja hariduspoliitika peavad õpetajaid paremini toetama, nt niisuguste uute oskuste nagu ettevõtlus- ja IKT-oskuste tõhusama ja ajakohasema koolituse, vastastikuse õppe edendamise ja parimate tavade vahetamise, väljaõppe võimalustele juurdepääsu lihtsustamise ning täiustatud järjepideva kutsehariduse ja -koolituse süsteemi kaudu; toonitab sellega seoses, kui tähtis on õpetajate jaoks investeerimine elukestvasse õppesse; on kindlalt vastu hariduseelarve mis tahes kärbetele, eriti koos stipendiumite ja toetuste vähendamise ning õppetasude tõstmisega;
29. julgustab integreerima uusi õppe- ja koolitusmeetodeid, mille õpetajad on välja töötanud õpilaste konkreetsetest vajadustest lähtuvalt;
30. nõuab, et koostataks tulevikku vaatav ja tulemustele suunatud Euroopa oskuste strateegia, et suunata riiklikke oskuste strateegiaid ja integreerida need riiklikesse tööhõive kavadesse, luues sellega põhjaliku raamistiku sektori tegevuskavade jaoks, mille ettepanekud on esitatud tööhõivepakettis;
31. märgib, et noortegarantii ja noorte tööhõive algatus täidavad olulist osa haridus- ja koolitussüsteemide arendamisel noorte lihttöölise ja madala kvalifikatsiooniga töötute jaoks, kuid rõhutab, et neid programme on vaja paremini rahastada ning nõuetekohaselt ja kiiresti rakendada, järgides hiljem asjakohaselt olukorda kõigis liikmesriikides;
32. rõhutab vajadust püüelda seoses tööalase arengu ning elukestva hariduse ja koolitusega individuaalse lähenemisviisi poole ning usub, et juhendamine ja nõustamine, milles käsitletakse individuaalseid vajadusi ja keskendutakse individuaalsete oskuste hindamisele ja arendamisele, peab olema haridus- ja oskuste poliitika põhielement alates varasest etapist;
33. usub, et vabaharidus, eriti selline, mille on välja töötanud noorteorganisatsioonid, edendab loovust, algatusvõimet ja vastutustunnet ning võib parandada noorte võimalusi tööturul ja aidata kaasa kutsehariduse- ja koolituse valdkonna edule; kutsub seetõttu liikmesriike üles rakendama nõukogu 2012. aasta soovitusi mitteformaalse ja informaalse õppe

valideerimise kohta¹ kui vahendit, mis aitab tunnustada mitteformaalse hariduse, eriti vabatahtliku töö ja noorte valdkonnas omandatud pädevusi, ning toetama elukestva õppe meetmete rakendamist;

34. tuletab meelde, et loomemajandus on üks ettevõtlikumaid ja kiiremini kasvavaid sektoreid ja et loomevaldkonna haridus aitab arendada valdkonnaüleseid oskusi, nagu loovmõtlemist, probleemide lahendamise oskust, meeskonnatööd ja leidlikkust; tunnistab, et kunsti- ja meediavaldkond on noortele iseäranis huvipakkuv;
35. rõhutab, et tööturumeetmed üldiselt ja konkreetselt oskuste sobitamine kutsehariduse ja -koolituse valdkonna meetmetega peaksid olema suunatud kvaliteetsete ja turvaliste töökohtade loomisele ja edendamisele kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) inimväärse töö tegevuskavaga; märgib, et need meetmed peavad aitama võidelda selliste nähtuste vastu nagu ebakindel töö, tööajata lepingud ja tasustamata praktikaõpe;
36. toob esile kodanikuühiskonna organisatsioonide, ametiühingute ja sotsiaaldialoogi tähtsust kutsehariduse ja -koolituse valdkonna meetmete koostamisel;
37. kutsub liikmesriike üles suunama investeringuid kaasavasse haridusse, mis on vastavuses ühiskonna kitsaskohtadega, et tagada võrdne juurdepääs ja võrdsed võimalused kõigile, sealhulgas erineva sotsiaal-majandusliku taustaga noortele ning haavatavatele ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele;
38. kutsub liikmesriike üles suurendama loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna programmide ja õppe ligitõmbavust, et käsitleda praeguseid puudujääke selles valdkonnas; rõhutab siiski, et humanitaarvaldkonnad ja üldised humanitaaralased teadmised on loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna erialade pakutavate võimaluste tõhusa kasutamise lahutamatu osa ning peaksid seega oma institutsiooni raames saama tulemuslikku toetust ja täitma õppekavade arendamisel konkreetset osa; kutsub liikmesriike üles julgustama haridusasutustes kasutama eri valdkondade vahel valdkonnaülest lähenemisviisi, näiteks koostama kunstide, loodusteaduste, IKT, inseneriteaduste, äri ja muude asjaomaste valdkondade ühisprogramme;
39. tuletab meelde arvukaid traditsioonilise oskusteabega seotud töökohti, mida ei ole sageli võimalik mujale ümber paigutada ning mis aitavad lisaks ergutada kohalikku majandust ja on kultuurilise tähtsusega; julgustab seepärast liikmesriike tagama, et käsitöö ning traditsiooniliste ja kultuuriliste elementidega kutsealad säilitataks ja et need antaks tulemuslikult edasi noorematele põlvkondadele sihipäraste programmide rakendamise kaudu;
40. toonitab vabahariduse ja kogemusõppe rolli ja tähtsust noorte tööalase konkurentsivõime puhul; rõhutab, kui tähtis on kaasatus noorteorganisatsioonidesse, vabatahtlik töö ja rohujuure tasandi sport, mis annavad noortele ettevõtliku vaimu ning kognitiivsete ja mittekognitiivsete pädevuste ja valdkonnaüleste oskuste kogumi, ja palub liikmesriikidel hõlbustada noorte osalemist nimetatud õppekavavälises tegevuses, mis täiendab kooliharidust;

¹ ELT C 398, 22.12.2012, lk 1.

41. rõhutab, et sporditegemine annab osalejatele võimalusi arendada erinevaid valdkonnaüleseid oskusi, mis suurendavad nende tööalast konkurentsivõimet ning aitavad neil saavutada edu liidritena ja eesmärke täita; toonitab lisaks sidet spordi, tööalase konkurentsivõime, hariduse ja koolituse vahel.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	15.10.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 -: 5 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Mary Honeyball, Marc Joulaud, Zdzisław Krasnodebski, Ernest Maragall, António Marinho e Pinto, Algirdas Saudargas
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	John Stuart Agnew

**VASTUTAVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	3.12.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 49 -: 1 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Mircea Diaconu, Tania González Peñas, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Monika Vana
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Dita Charanzová, Diane James, Martina Michels, Estefanía Torres Martínez

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

49	+
PPE:	Heinz K. Becker, David Casa, Danuta Jazłowiecka, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze
S&D:	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Miapetra Kumpula-Natri, Javi López, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog
ECR:	Arne Gericke, Zdzisław Krasnodębski, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
ALDE:	Enrique Calvet Chambon, Dita Charanzová, Mircea Diaconu, Marian Harkin, Yana Toom
GUE/NGL:	Lynn Boylan, Tania González Peñas, Martina Michels, Estefanía Torres Martínez
Verts/ALE:	Jean Lambert, Monika Vana, Tatjana Ždanoka
EFDD:	Laura Agea, Tiziana Beghin
ENF:	Mara Bizzotto

1	-
EFDD:	Diane James

3	0
GUE/NGL:	Paloma López Bermejo
ENF:	Dominique Martin, Joëlle Mélin

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu